

Datum

2020-11-18

Ärendenr

2020-000010.04

Verksamhetsplan och budget 2021

Kollektivtrafiknämnden för Hjo, Tibro och
Karlsborg

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Uppdrag.....	3
1.2	Styrning och uppföljning.....	4
2	Förutsättningar	4
2.1	Ekonomiska förutsättningar och verksamhetsförändringar	4
2.2	Arbetsgivar- och kompetensförsörjningsfokus.....	5
3	Vision och strategiska mål	6
3.1	Strategiskt mål 1	7
3.1.1	Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag	7
3.2	Strategiskt mål 2.....	7
3.2.1	Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag	8
3.3	Strategiskt mål 3.....	8
3.3.1	Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag	9
3.3.2	Uppföljning.....	9
4	Projekt och uppdrag	10
5	Driftbudget.....	10
6	Investeringsbudget	11

1 Inledning

Syftet med verksamhetsplanen är att vara ett verktyg för planering av verksamhet, tydliggöra mål och strategier samt vara ett stöd för uppföljning av verksamheten. Verksamhetsplanen syftar också till att mål och ambitioner ska samspela med de resurser som nämnden råder över. Likväl ska verksamhetsplanen bidra till en utvecklad framförhållning och beredskap för verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga. I samband med att nämnden beslutar om verksamhetsplan och budget beslutar nämnden också om plan för intern kontroll. Syftet med intern kontroll är att främja en fungerande ledning av kommunens verksamhet, att förebygga och hantera risker, att utnyttja möjligheter och starka sidor, att kontinuerligt utveckla verksamheten och att utvärdera verksamhetens resultat.

Verksamhetsplanen redogör för nämndens prioriteringar och målinriktat arbete med sikte på visionen och med utgångspunkt i de strategiska målen.

Eftersom den gemensamma kollektivtrafiknämnden ingår i Tibro kommuns organisation utgör vision och strategiska mål i värdkommunen en naturlig plattform för nämnden. Denna plattform har givetvis gemensamma nämnamnare med inriktningen på det strategiska arbetet i såväl Hjo kommun som Karlsborgs kommun.

1.1 Uppdrag

Kollektivtrafiknämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg och består av två ledamöter och två ersättare från varje kommun. Nämndens uppdrag är att företräda kommunerna i samverkansfrågor gällande kollektivtrafikens utveckling. Samverkan sker framförallt med Västra Götalandsregionen som är ansvarig kollektivtrafikmyndighet och Västtrafik som planerar och utför trafiken. Viss allmän kollektivtrafik finansierar nämnden själv, genom tillköpsavtal med Västtrafik. I nämndens uppdrag ligger också myndighetsutövning gällande färdtjänst och riksfärdtjänst.

Organisation

Nämnden bistås av kollektivtrafikkontoret i Tibro kommun som är värdkommun. På uppdrag av ansvarig nämnd i respektive kommun hanterar kollektivtrafikkontoret också frågor som rör verksamhetsresor. Exempel på sådana resor är skolskjutsar och resor i samband med socialtjänstens verksamhet.

Kollektivtrafikkontoret tillhör kommunledningskontoret och ansvarig chef är kanslichefen. Kontoret består av tre årsarbetare med titeln trafikplanerare.

1.2 Styrning och uppföljning

Uppföljning och rapportering av kollektivtrafiknämndens verksamhet sker till de samverkande kommunerna vid tre tillfällen under året. För perioden januari – april görs en ekonomisk uppföljning och för perioden januari – augusti samt vid årsredovisningen görs en uppföljning av de strategiska målen samt ekonomi.

Nämnden ska senast i februari rapportera förgående års bokslut till de samverkande kommunerna.

Uppföljning och utvärdering av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) sker genom årlig uppföljning i värdkommunen.

2 Förutsättningar

Omvärldsanalys och invärldsanalys syftar till att skapa en gemensam bild av skeenden, trender och utvecklingsmönster som är angelägna för kommunens utveckling.

Omvärldsanalysen stödjer en verksamhetsnära planering där nämnden bryter ner de långa perspektiven till konsekvenser och slutsatser i sina verksamheter. Invärldsanalysen handlar om att ha en grund i fakta om verksamhetens resultat och dess förutsättningar och är en förutsättning för att kunna analysera och prioritera. Nyckeltal och annan kunskap om verksamheten utgör viktiga redskap i invärldsanalysen.

2.1 Ekonomiska förutsättningar och verksamhetsförändringar

Kollektivtrafiknämndens verksamhet utgörs till stor del av myndighetsutövningen gällande färdtjänst och riksfärdtjänst. Denna verksamhet påverkas framförallt av invånarnas resmönster. I takt med en ökad andel äldre befolkning kan behovet av färdtjänst antas öka. Därtill sker en ständig anpassning av den allmänna kollektivtrafiken i form av anpassade fordon, hållplatser och färdbevis för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. Det finns också särskilda trafikkoncept inom kollektivtrafiken, såsom Närtrafik och Flextrafik, som i många fall kan ersätta det individuella färdtjänstresandet.

Nämndens trafikknaster beror till största delen på kostnaden för färdtjänsten som utgår från Västtrafiks avtal med entreprenörer och beställningscentral. Då resandet är behovsstyrt finns relativt små möjligheter att påverka kostnaden utan att göra förändringar i det regelverk som styr användandet. Inför 2021 finns förslag om förändrade regler i det gemensamma färdtjänstreglementet för Skaraborgskommunerna, som behandlas politiskt

i slutet av 2020. Förslaget förväntas dock vara kostnadsneutralt för kommunerna och förväntas inte påverka resandet i någon stor omfattning.

Nämnden har också trafikkostnader för kollektivtrafik som finansieras genom så kallade tillköpsavtal med Västtrafik. Syftet med tillköpsavtalet är att motivera till ett resande i kollektivtrafiken, till förmån för minskat färdtjänstresande. Det handlar om seniorkort för avgiftsfritt resande i den allmänna kollektivtrafiken för personer som är 75 år eller äldre, resor med Närtrafik på helger samt resor med Flextrafik. Närtrafik utförs med taxibilar mellan en valfri landsbygdsadress och en hållplats i tätort. Flextrafik utförs med taxibilar mellan valfria adresser i kommunhuvudorten för personer som är 75 år eller äldre samt för personer som är beviljade färdtjänst.

I och med Västtrafiks nya zonstruktur för den allmänna kollektivtrafiken, i november 2020, ändras giltigheten för seniorkorten till att gälla inom ett stort geografiskt område, som bland annat innefattar samtliga skaraborgskommuner, istället för enbart inom hemkommunen. Avgiftsmodellen för seniorkorten kommer därför att ses över av Västtrafik men innebär inte några förändrade kostnader för kommunerna under 2021.

2.2 Arbetsgivar- och kompetensförsörjningsfokus

Tibro kommun vill genom sin arbetsgivarpolitik vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare där medarbetare vill och kan göra skillnad för invånarna. För att uppnå detta krävs ett aktivt och systematiskt arbete med särskilt fokus på arbetsmiljöområdet och strategisk kompetensförsörjning.

Genom att tydliggöra verksamhetens mål och uppdrag, syfte och förväntningar både på grupp och individnivå skapas förutsättningar för en trygg och utvecklande arbetsmiljö. Ett systematiskt, inkluderande och tydligt arbetsmiljöarbete där våra ledare involverar sina medarbetare är avgörande för Tibro kommuns förutsättningar att skapa en hållbar och utvecklande kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjningen ska bidra till att säkerställa att rätt kompetens finns på kort och lång sikt. För att nå en hållbar kompetensförsörjning krävs ett tydligt och kommunikativt ledarskap, främjande av medarbetarengagemang samt fokus på lönebildning, hälsa, jämställdhet och mångfald.

Dessa faktorer påverkar tillsammans arbetsgivarens förmåga att engagera, utveckla och attrahera medarbetare att vilja arbeta i Tibro kommun. Investeringar och strategiskt fokus på arbetsmiljöfrågorna är tätt sammankopplade med förutsättningarna att skapa en hållbar och utvecklande kompetensförsörjning. Dessa två huvudområden blir därför avgörande för att Tibro kommun ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare, såväl internt som externt.

3 Vision och strategiska mål

Eftersom den gemensamma kollektivtrafiknämnden ingår i Tibro kommuns organisation utgör vision och strategiska mål i värdkommunen en naturlig plattform för nämnden. Denna plattform har givetvis gemensamma nämndare med inriktningen på det strategiska arbetet i såväl Hjo kommun som Karlsborgs kommun.

I visionen tar kommunen avstamp för det långsiktiga arbetet och som genom de strategiska målen visar på prioriteringarna för de kommande åren.

Tibros vision

Tillsammans – Hållbart – Nära

#viärtibro

VI SKAPAR TILLSAMMANS

Vi har en medskapandekultur och samarbetsanda som sticker ut – vi utvecklar Tibro tillsammans. Gemenskap är viktigt för oss och vi vill att du ska vara en del av den. Här finns en stolt hantverkstradition, en entreprenörsanda utöver det vanliga och ett rikt föreningsliv som skapar arbetstillfällen och möten människor emellan. Med engagemang och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar. Tillsammans är vi Tibro.

HÅLLBARA VAL

I Tibro nyttjar vi våra gemensamma resurser och tar vara på våra goda förutsättningar för att bidra till ett mer hållbart samhälle.

Vi värnar goda uppväxtvillkor för våra barn och unga – såväl som för kommande generationer. Här ser vi varandra och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Genom cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idériakedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

NÄRA LIVSKVALITET

Här är du alltid nära. Nära relationer, nära möten och nära upplevelser. Nära naturen, fritidsområden och vatten. Nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Vår goda tillgänglighet och service gör att du alltid kan känna dig trygg, vem du än är. Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon.

Agenda 2030

Tibro kommuns strategiska mål hänger tätt ihop med Agenda 2030 och har i stora drag samma målsättning. Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling ur tre dimensioner, social, ekologisk och ekonomisk dimension. De globala målen syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna och skapa trygga och fredliga samhällen.

3.1 Strategiskt mål 1

Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Vi ska medverka till att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar. Vi ska stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning. Vi ska verka för ett gott näringslivsklimat, stimulera hållbart entreprenörskap och underlätta företagsetableringar för fler arbetstillfällen. Genom att främja föreningsliv och möten mellan människor ser vi att vi kan bidra till meningsfull tillvaro och minska utanförskapet.

3.1.1 Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag

Genom etablerade samverkansformer arbetar kollektivtrafiknämnden för goda möjligheter till arbets- och studiependling i prioriterade stråk. Arbete sker kontinuerligt över åren men innebär ingen särskild satsning under det kommande året. Nämnden har därmed inget prioriterat utvecklingsområde inom mål 1 under 2021.

3.2 Strategiskt mål 2

Tibro är en livskraftig boendekommun

Den upplevda tryggheten ska öka, kvaliteten i förskola/ grundskola ska vara hög och vi ska främja nya sätt för människor att mötas – det ska vara gott att leva hela livet i Tibro. Genom att skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med varierat bostadsutbud ska vi främja Tibro som boendekommun. Vi ska också ge tillgång till meningsfull fritid och naturnära rekreation. Centrala Tibro ska utvecklas till ett levande och grönt centrum där vi tillgängliggör platser och lokaler för såväl invånare som besökare. Vi ska nyttja närheten till större arbetsmarknad och utbildning och möjliggöra hållbart resande, både inom och utanför kommunen.

3.2.1 Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag

Kollektivtrafiknämndens bidrag till de samverkande kommunernas attraktivitet som boendekommuner och viljan om att möjliggöra ett hållbart resande handlar till stor del om samverkan med andra aktörer. Den strategiska inriktningen för kollektivtrafiken fastställs av fullmäktige i Västra Götalandsregionen i ett trafikförsörjningsprogram. Genom etablerade samverkansformer är kommunerna delaktiga i arbetet med att nå de mål som gemensamt formulerats för kollektivtrafikens utveckling i Västra Götaland.

Genom samverkan arbetar kollektivtrafiknämnden för goda möjligheter till arbets- och studiependling i prioriterade stråk och för att ett grundutbud av kollektivtrafik erbjuds på landsbygden. Nämnden kan också genom samverkan med ansvarig nämnd i kommunen arbeta för att invånarna erbjuds goda möjligheter att ansluta till kollektivtrafiken i form av gång-/cykelvägar samt pendelparkeringar för cykel och bil.

Nämnden ger genom egen finansiering resmöjligheter med den allmänna kollektivtrafiken mellan landsbygd och tätort även på helger samt finansierar seniorkort och Flextrafik i tätorten för vissa målgrupper. En utmaning är att nå ut med information om tillgängliga trafikformer. Arbeta för goda möjligheter till arbets- och studiependling i prioriterade stråk samt med att ge möjlighet till kollektivtrafikresande i övrigt sker kontinuerligt.

En särskild satsning för att motivera till ökat resande i de trafikformer som nämnden själv finansierar anses dock inte lämpligt under 2021 på grund av osäkerheten med pågående pandemi. Nämnden har därmed inget prioriterat utvecklingsområde inom mål 2 under 2021.

3.3 Strategiskt mål 3

Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Vårt arbete ska präglas av en aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang – hos såväl medarbetare som invånare. För att klara välfärdsuppdraget ska vi inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra. Vi ska dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning. Kommunens organisation ska vara långsiktigt hållbar, ur såväl ett hälsoperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Vi ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet. Vi ser samtidigt att vi behöver minska vår klimat- och miljöpåverkan när vi utför vårt uppdrag.

3.3.1 Prioriterade utvecklingsområden och uppdrag

För kollektivtrafiknämnden innebär målet bland annat en dialog med uppdragsgivande verksamheter och de invånare som nämndens verksamhet är till för. Målet innebär arbete med rutiner och arbetssätt i syfte att förbättra verksamheten.

Nämnden ska under 2021 fokusera på att:

Kvalitetssäkra och tydliggöra processerna för en rättssäker, likvärdig och effektiv handläggning

Fokus ligger både på extern och intern utveckling av verksamheten. Externt gentemot kommuninvånare som ansöker om färdtjänst och skolskjuts, och internt gentemot uppdragsgivande verksamheter. Bättre samverkan över förvaltnings-/enhetsgränser för att tydliggöra uppdrag och roller. Fortsatt fokus på handläggningstider och digitalisering av skolskjuts och färdtjänstansökan. Det kan också finnas behov av att utveckla formerna för information och dialog med sökanden.

3.3.2 Uppföljning

Vad ska följas upp?	På vilket sätt?	När?
Handläggningstid, färdtjänstären Målvärde: Max 15 arbetsdagar från komplett ansökan.	Följs upp med hjälp av listan över beslut enligt delegering.	Månadsvis på enhetsnivå Redovisas till nämnden i samband med delårs- och årsbokslut.
Beslut enligt rättspraxis	Kontinuerlig bevakning av rättspraxis (JP infonet, deltagande i nätverk, omvärldsbevakning)	Meddelade domar redovisas löpande för nämnden.
Invånarnas möjlighet till digital ansökan av skolskjuts och färdtjänst	Antal e-tjänster	Redovisas till nämnden i samband med delårs- och årsbokslut.

4 Projekt och uppdrag

Avsnittet lämnas tomt för kollektivtrafiknämnden då några andra uppdrag eller projekt inte beslutats om eller tilldelats nämnden, utöver grunduppdraget.

5 Driftbudget

I enlighet med 9 kap 26 § kommunallagen ska nämndens budget upprättas av värdkommunen i samråd med övriga samverkande kommuner. Enligt kommunernas avtal om samverkan om gemensam kollektivtrafiknämnd ska de ekonomiska ramarna för kommande års driftbudget behandlas av respektive kommunfullmäktige senast i juni månad varje år.

Inför 2021 har uppräknings av lönekostnader gjorts med 2,5 % och övriga administrationskostnader med 2,0 %, jämfört med budget 2020. Detta enligt anvisningar från ekonomienheten i värdkommunen.

Nämndens trafikknostnader består till största delen av kostnaden för färdtjänst. Därtill har nämnden kostnader för kollektivtrafik som finansieras genom så kallade tillköpsavtal med Västtrafik. Därtill utgörs en liten del av nämndens trafikknostnader av riksfärdtjänstresor och färdtjänstresor som periodvis företas inom en annan vistelsekommun än hemkommunen. Kostnaden för dessa resor har under senare år minskat och en minskning av budgetmedlen gjordes inför budget 2020. I budget 2021 är kostnaden för dessa resor oförändrad för samtliga kommuner.

För samtliga trafikformer baseras kommunernas trafikknostnader för 2021 på resandet under 2019 och årlig indexuppräknings av Västtrafiks entreprenörsavtal på 3 %, jämfört med år 2020.

För Hjo kommun ökade kostnaden för färdtjänsten under 2019, dels på grund av ökat resande och del på grund av högre snittresepris i och med nya transportörsavtal vid halvåret 2018. Budget 2021 innebär därmed en uppräknings av 2020 års trafikknostnader med 11,8 % för Hjo kommun.

Även för Tibro kommun antas lite högre kostnader för färdtjänsten än index, beroende på resandeutvecklingen under 2019. Budget 2021 innebär en uppräknings av trafikknostnaderna med 5 % jämfört med 2020.

För Karlsborgs kommun görs en nedräknings (-8,8 %) av trafikknostnaderna jämfört med budget 2020, då färdtjänstresandet under 2019 vad gäller dagliga resor till utbildning minskade kraftigt.

Tabell: budgetfördelning per verksamhetsområde, tkr

Verksamhetsområde	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Förändring jmf föregående år +/-
Administration Hjo	506	659	674	15
Trafik Hjo	1 047	1 020	1 140	120
Totalt Hjo	1 553	1 679	1 814	135
Administration Tibro	506	659	674	15
Trafik Tibro	1 218	1 380	1 450	70
Totalt Tibro	1 724	2 039	2 124	85
Administration Karlsborg	506	659	674	15
Trafik Karlsborg	1 420	1 645	1 500	-145
Totalt Karlsborg	1 926	2 304	2 174	-130

Den stora osäkerheten i budgeten är hur resandet kommer att se ut under 2021 med anledning av pågående pandemi. Budget 2021 utgår från resandet under 2019 och en fortsatt påverkan i form av längre resande än normalt kommer att innebära en positiv budgetavvikelse för 2021.

6 Investeringsbudget

Avsnittet är inte aktuellt för kollektivtrafiknämnden och lämnas därmed tomt.